

LIGJI NR. 08/L-227

**PËR PËRFAQËSIMIN E INSTITUCIONEVE SHETËRORE NË PROCEDURA
GJYQËSORE, NDËRMJETËSIM DHE ARBITRAZH**

Kuvendi i Republikës së Kosovës:

Në mbështetje të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton:

**LIGJ PËR PËRFAQËSIMIN E INSTITUCIONEVE SHETËRORE NË PROCEDURA
GJYQËSORE, NDËRMJETËSIM DHE ARBITRAZH**

**KAPITULLI I
DISPOZITAT E PËRGJITHSHME**

**Neni 1
Qëllimi**

Ky ligj përcakton rregullat e përfaqësimit të institucioneve të administratës shtetërore në procedura gjyqësore, ndërmjetësim dhe arbitrazh, po ashtu rregullon edhe funksionimin dhe kompetencat e Avokaturës Shtetërore, si dhe statusin juridik të avokatit të komunës.

**Neni 2
Fushëveprimi**

1. Dispozitat e këtij ligji:

1.1.zbatohen për përfaqësimin e institucioneve të administratës shtetërore, duke përfshirë Zyrën e Kryeministrit, ministritë, agjencitë ekzekutive, organet e administratës së shërbimeve publike;

1.2.zbatohen nga Avokatura Shtetërore dhe avokatët e komunave, përveç nëse parashihet ndryshe me ligjet e veçanta;

1.3.nuk zbatohen në rastet kur palë në procedurë gjyqësore janë institucionet e pavarura, agjencitë rregullatorë, si dhe rastet kur të dy palët në procedurë janë organet e administratës shtetërore.

2. Në rastet e përcaktuara në nën paragrafin 1.3 të këtij neni, institucionet e pavarura me kërkesë mund të kërkojnë që të përfaqësohen nga Avokatura Shtetërore.

**Neni 3
Përkufizimet**

1. Për qëllimet e këtij ligji shprehjet e përdorura kanë këtë kuptim:

1.1. Avokat Shtetëror – I punësuari në Avokaturën Shtetërore, në cilësinë e avokatit, në mënyrë që të përfaqësojë interesat e institucioneve shtetërore në procedura gjyqësore, ndërmjetësim dhe të arbitrazhit.

1.2. Avokat i Komunës - I punësuar në njësinë e vetëqeverisjes lokale, në cilësinë e avokatit, në mënyrë që të përfaqësojë interesat e njësisë të vetëqeverisjes lokale në procedura gjyqësore,

1.3. Këshillim - Dhënia e mendimit me shkrim nga Avokatura Shtetërore për institucionet shtetërore, kur kjo kërkohet prej tyre, në veçanti për të iniciuar, për të kundërshtuar ose për të tërhequr çështjen nga procedura gjyqësore, ndërmjetësimi dhe arbitrazhi.

1.4. Përfaqësim – Kryerja e të gjitha veprimeve juridike në emër dhe në llogari të institucioneve shtetërore gjyqësore, ndërmjetësimit dhe të arbitrazhit.

Neni 4 Parimet e punës

1. Avokatura Shtetërore gjatë përfaqësimit të institucioneve të administratës shtetërore në procedura gjyqësore, ndërmjetësimit dhe të arbitrazhit, veprojnë në pajtim me parimet, si në vijim:

- 1.1. Ligjshmërisë dhe transparencës;
- 1.2. Ekonomizimit dhe efikasitetit;
- 1.3. Përgjegjësisë dhe llogaridhënies;
- 1.4. Pavarësisë profesionale dhe mos diskriminimit.

KAPITULLI II STATUSI JURIDIK, KOMPETENCAT DHE ORGANIZIMI I AVOKATURËS SHETËTËRORE

Neni 5 Statusi juridik, selia vula dhe stema

1. Avokatura Shtetërore ka statusin e personit juridik, është Agjenci Ekzekutive në kuadër të Ministrisë përgjegjëse për Drejtësi.
2. Avokatura Shtetërore e ka stemën e saj, e cila propozohet nga drejtori ekzekutiv dhe miratohet nga ministri.
3. Avokatura Shtetërore selinë e ka në Prishtinë.
4. Avokatura Shtetërore e ka vulën e saj, forma dhe diametri përcaktohen sipas dispozitave përkatëse për vulat në institucionet e Republikës së Kosovës.

Neni 6 Organizimi i Avokaturës Shtetërore

1. Avokatura Shtetërore nuk do ketë më pak se dhjetë (10) avokatë shtetërorë.
2. Avokatët shtetërorë janë juristë të diplomuar, me mbi dhjetë (10) vite përvojë pune si juristë.
3. Avokatët shtetërorë kanë të kaluar provimin e jurisprudencës, kanë integritetin e lartë moral dhe profesional dhe punojnë në bazë të parimeve të transparencës, llogaridhënies dhe efikasitetit,
4. Avokatura Shtetërore ka staf mbështetës i cili ka kualifikim universitar, së paku pesë (5)

vite përvojë pune në çështjet e drejtësisë, kanë diploma universitare në drejtësi, kanë integritet moral dhe profesional dhe zotërojnë gjuhën angleze në nivelin e përdorimit profesional.

5. Struktura organizative e Avokaturës shtetërore, rregullohet me rregullore për organizimin e brendshëm të Avokaturës Shtetërore.

Neni 7 Puna publike

1. Puna e Avokaturës Shtetërore është publike në përjashtim të ndërmjetësimit dhe të proceseve para arbitrazhit ndërkombëtar të cilat, sipas natyrës janë konfidenciale.

2. Avokatura Shtetërore vepron në bazë të ligjeve të Republikës së Kosovës dhe, në përjashtim të proceseve të klasifikuara, proceseve të ndijshme për interesat e Republikës së Kosovës dhe atyre të referuara në paragrafin 1 të këtij neni, ofron qasje në dokumente publike.

Neni 8 Gjuha

Avokatura Shtetërore përdor në punën e saj gjuhët zyrtare të parapara me Kushtetutë dhe ligj, përfshirë nivelin profesional të gjuhës angleze.

Neni 9 Kompetencat e Avokaturës Shtetërore

1. Avokatura Shtetërore ka këto kompetenca:

1.1. Përfaqëson dhe mbron institucione të administratës shtetërore, siç është përcaktuara me legjislacionin përkatës për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë, në procedurën gjyqësore, ndërmjetësimit dhe të arbitrazhit në pajtim me ligjin;

1.2. Përfaqëson dhe mbron Republikën e Kosovës, apo institucionet e saj në procedura gjyqësore në gjykatat ndërkombëtare, ndërmjetësimit dhe arbitrazh ndërkombëtar;

1.3. Bashkëpunon me prokurorin e shtetit për mbrojtjen e interesave të shtetit për çështjet civile zgjidhja e të cilave bëhet gjatë një procesi penal;

1.4. Ofron këshilla me shkrim nga fushëveprimi i saj për organet e institucioneve shtetërore;

1.5. Vepron në bazë të ligjshmërisë, efikasitetit, transparencës e llogaridhënies, dhe është përgjegjëse për çdo vonesë që shkakton dëm për institucionet e Republikës së Kosovës dhe për shtetin e Kosovës;

1.6. vlerëson riskun e draft kontratave të dërguara nga autoritetet publike dhe jep opinion lidhur me ligjshmërinë e tyre;

1.7. kryen edhe punë të tjera të parapara me ligj.

2. Kategoria e draft kontratave, si dhe përmbajtja e opinionit sipas nën paragrafit 1.6 paragrafit 1 të këtij neni, përcaktohet me akt nënligjor të cilin me propozim të Ministrisë së Drejtësisë e miraton Qeveria.

Neni 10 Zgjidhja alternative e kontesteve

1. Avokati i Përgjithshëm i Shtetit, me të kuptuar për procedurën e iniciuar para gjykatës kompetente, organit administrativ apo organit tjetër kompetent, përkatësisht në fillim të procedurës e më se largu deri në seancën përgatitore, do të shqyrtojë mundësinë e zgjidhjes së kontesteve përmes negociimit apo ndërmjetësimit, apo

me marrëveshje, me iniciativë të vet, të avokatit shtetëror ose iniciativën e palës në procedurë.

2. Kur Avokati Shtetëror vlerëson se nuk janë plotësuar kushtet materiale apo formale që kontestet të zgjidhen me marrëveshje apo marrëveshja e propozuar nuk është në interes të Republikës së Kosovës, për këtë me shkrim do ta njoftojë organin të cilin e përfaqëson.

3. Avokati Shtetëror në çdo rast, do të niset nga parimi i mbrojtjes së interesit publik dhe ekonomizimit.

4. Avokati i Përgjithshëm i Shtetit me shkrim do të njoftojë Ministrinë e Drejtësisë dhe palën që përfaqëson për lidhjen e marrëveshjeve të mundshme dhe për zgjidhjen e kontesteve.

Neni 11

Angazhimi i shërbimeve të jashtme

1. Avokati i Përgjithshëm Shtetëror përmes Ministrit të Drejtësisë, mund të kërkojë nga Qeveria të iniciojë procedurat përkatëse për angazhimin e shërbimeve të përfaqësimit apo këshillimit të jashtëm, në rastet kur:

1.1. Avokatura Shtetërore vlerëson se për shkak të natyrës së çështjes së përfaqësimit, duke përfshirë edhe procedurën e arbitrazhit ndërkombëtar;

1.2. në përfaqësimin e çështjes kërkohen juristë në fusha të specializuara.

2. Angazhimi i shërbimeve nga paragrafi 1 i këtij neni bëhet në pajtim me dispozitat përkatëse të Ligjit për Prokurimin Publik, përjashtimisht kur konfidencialiteti i procedurës imponon veprim tjetër.

Neni 12

Avokati i Përgjithshëm Shtetëror

1. Avokati i Përgjithshëm Shtetëror e udhëheqë dhe përfaqëson Avokaturën Shtetërore, dhe ushtron funksionin e tij në Avokaturën Shtetërore duke udhëhequr dhe ndërmarrë veprimet për të cilat është i autorizuar me ligj.

2. Avokati Shtetëror është jurist, me provim të dhënë të jurisprudencës, me më shumë se dhjetë (10) vite përvojë pune juridike, me integritet të lartë moral e profesional, i pavarur nga ndikimet apo angazhimet politike, njohës i gjuhës angleze, me shkathtësi të larta komunikimi.

3. Avokati i Përgjithshëm Shtetëror ua ndan detyrat avokatëve shtetërorë dhe i'u jep udhëzime të përgjithshme lidhur me kryerjen e detyrave në pajtim me Rregulloren për organizimin e brendshëm dhe sistematizimin e vendeve të punës të Avokaturës Shtetërore.

4. Avokati i Përgjithshëm i Shtetit, mund të angazhojë Avokatët Shtetërorë me punë dhe detyra shtesë, të cilat mund të jenë të natyrës urgjente në interes të interesit publik.

5. Avokati i Përgjithshëm shtetëror në kryerjen e funksionit të tij është i pavarur.

6. Avokati i Përgjithshëm Shtetëror mund, pas aprovimit të Ministrit të Drejtësisë, të autorizojë edhe personin e punësuar në institucionet nga nën paragrafi 1.1 i nenit 2 të këtij ligji, me provimin e dhënë të jurisprudencës, i cili punon në punët juridike, të përfaqësojë institucionin përkatës në gjykata dhe organe të tjera në kontestet pasurore-juridike, institucionin përkatës.

7. Për qëllime të këtij neni, udhëzimet për punën e avokatëve shtetërorë përfshijnë drejtimit e përgjithshme lidhur me kryerjen e detyrave dhe të aktiviteteve, si dhe orientimet për ndërmarrjen e veprimeve dhe procedurave në rastet konkrete.

Neni 13

Zëvendës Avokati i Përgjithshëm

- 1.Zëvendës avokati i Përgjithshëm i ndihmon Avokatit të Përgjithshëm Shtetëror në udhëheqjen e Avokaturës Shtetërore, si dhe kryen detyra dhe përgjegjësitë të Avokatit të Përgjithshëm, kur ai apo ajo mungon.
- 2.Zëvendës avokati i Përgjithshëm ka autoritet të plotë për të vepruar në emër të Avokaturës Shtetërore, në rast të mungesës apo paaftësisë së Avokatit të Përgjithshëm. Zëvendës avokati i Përgjithshëm, ka kualifikime, dhe përgjegjësi të barabarta me Avokatin Shtetëror.
- 3.Zëvendës Avokati i Përgjithshëm kryen edhe punë tjera të cilat i delegohen nga Avokati i Përgjithshëm Shtetëror.

Neni 14

Avokati shtetëror

1. Funksionin e avokatit shtetëror e ushtrojnë avokatët shtetëror në Avokaturën Shtetërore.
2. Në kryerjen e punëve të përfaqësimit, Avokati Shtetëror, është i pavarur si dhe është i autorizuar të ndërmarrë të gjitha veprimet të cilat i ndërmerr pala në procedurë me synim të mbrojtjes së interesit të palës të cilën e përfaqëson, në pajtim me legjislacionin në fuqi.
3. Avokati shtetërorë e informon rregullisht Avokatin e Përgjithshëm Shtetëror për gjendjen dhe zhvillimet në lëndët të cilat u janë caktuar.
4. Avokati Shtetëror i raporton rregullisht Ministrit të Drejtësisë.

Neni 15

Raportimi i Avokatit të Përgjithshëm Shtetëror

1. Avokati i Përgjithshëm Shtetëror, i paraqet raport javor Ministrit të Drejtësisë lidhur me gjendjen dhe rezultatin e përfaqësimit të lëndëve.
2. Përveç raporteve sipas paragrafit 1 të këtij neni, Avokati i Përgjithshëm shtetëror raporton edhe në periudha tjera kur i kërkohet nga Ministri.
3. Avokati Përgjithshëm Shtetëror duhet të informojë Ministrin lidhur me të gjitha procedurat që janë në zhvillim e sipër, në veçanti të atyre të ndërlidhura me procedurat e arbitrazhit, si dhe të atyre me interes shtetëror.
4. Raporti duhet t'i përmbajë të gjitha informatat lidhur me gjendjen reale të përfaqësimit të lëndëve, aktiviteteve dhe punëve të kryera brenda fushë veprimtarisë nga avokatët shtetëror.

Neni 16

Përrjashtimi

Rregullat e procedurës kontestimore për përrjashtimin e gjyqtarëve, përrshtatshmërisht zbatohen edhe për përrjashtimin e Avokatit të Përrgjithshëm Shtetëror, Avokatit të Komunës, Zëvendës Avokatit të Përrgjithshëm Shtetëror si dhe avokatit shtetërorë.

Neni 17

Konflikti i interesit

Gjatë ushtrimit të funksionit të tij publik, Avokati i Përrgjithshëm Shtetëror, Avokatit të Komunës, Zëvendës Avokati i Përrgjithshëm Shtetëror si dhe avokati shtetëror nuk mund t'i përfaqësojnë

autoritetet publike nëse ka interes personal direkt ose indirekt në rast.

Neni 18 **Papajtueshmëria**

1. Avokati i Përgjithshëm, Zëvendës Avokati i Përgjithshëm Shtetëror dhe avokatët shtetërorë nuk mund të jenë anëtarë të organeve të asnjë partie politike e as të ushtrojnë veprimtari politike, shtetërore a private profesionale që bie ndesh me funksionin që janë duke e ushtruar.

2. Avokati i Përgjithshëm, Zëvendës Avokati i Përgjithshëm Shtetëror si dhe avokatët shtetërorë mund të merren me veprimtari shkencore, kulturore, akademike dhe veprimtari tjera, të cilat nuk bien në kundërshtim me funksionet e tyre dhe me legjislacionin në fuqi.

Neni 19 **Shpenzimet e përfaqësimit**

Shpenzimet e përfaqësimit nga ana e Avokatit të Përgjithshëm shtetëror dhe avokatëve shtetërorë i bart Avokatura Shtetërore, ndërsa për nivelin lokal i bartë komuna.

Neni 20 **Obligimi për bashkëpunim**

1. Me rastin e përfaqësimit të organeve të administratës shtetërore apo institucioneve të pavarura, sipas dispozitave të këtij ligji, organi përkatës obligohet të bashkëpunojë dhe t'i përgjigjet kërkesave të Avokaturës Shtetërore, në pajtim me afatet ligjore përkatësisht gjyqësore.

2. Të gjithë zyrtarët, nëpunësit civil, punonjësit dhe kontraktuesit e autoriteteve përkatëse që janë shprehimisht të detyruar që të bashkëpunojnë plotësisht me Avokaturën Shtetërore duhet t'u përgjigjen kërkesave të saj për dokumentet apo informatat.

3. Në rast se ndonjë institucion i administratës shtetërore nuk i përgjigjet kërkesës së Avokaturës Shtetërore, Avokatura përmes Ministrit të Drejtësisë njofton Kryeministrin dhe udhëheqësin e institucionit përkatës, i cili nuk ka bashkëpunuar me Avokaturën.

KAPITULLI III **EMËRIMI DHE PUSHIMI NGA FUNKSIONI**

Neni 21 **Emërimi i Avokatit të Përgjithshëm Shtetëror dhe i Avokatëve Shtetëror**

1. Avokati i Përgjithshëm Shtetëror dhe Zëvendës Avokati i Përgjithshëm Shtetëror nuk janë zyrtarë publik dhe emërohen dhe shkarkohen nga Ministri i Drejtësisë.

2. Mandati i Avokatit Shtetëror dhe zëvendës Avokatit Shtetëror është shtatë (7) vite.

3. Avokati Shtetëror dhe zëvendës Avokati Shtetëror shkarkohet nga Ministri vetëm atëherë kur vërtetohet paaftësia profesionale, keqpërdorimi, keq menaxhimi apo shkaktimi i dëmit të drejtpërdrejtë ndaj interesave shtetërorë.

Neni 22 **Kushtet për emërim**

1. Avokat shtetëror mund të emërohet çdo person i cili plotëson këto kushte:

1.1. të jetë jurist i diplomuar;

- 1.2. të ketë dhënë provimin e jurisprudencës;
- 1.3. të ketë së paku dhjetë (10) vite përvojë pune në fushën juridike;
- 1.4. të ketë integritet të lartë moral dhe profesional.

KAPITULLI IV TË PUNËSUARIT NË AVOKATURËN SHETËTËRORE

Neni 23 Personeli në Avokaturën Shtetërore

1. Avokatura Shtetërore ka numër të caktuar të zyrtarëve publikë për kryerjen e punëve profesionale dhe administrativo-teknike.
2. Avokatura Shtetërore mund të punësojë numër të caktuar të bashkëpunëtorëve profesionalë të cilët iu ndihmojnë bartësve të funksioneve në kryerjen e punëve juridike. Bashkëpunëtorët profesionalë duhet të kenë të mbaruar nivelin master të studimeve, me së paku tri (3) vite përvojë pune në çështjet juridike dhe të flasin dhe përdorin gjuhën angleze.
3. Numri i zyrtarëve publikë në Avokaturën Shtetërore përcaktohet me aktin për organizimin e brendshëm dhe sistematizimin e vendeve të punës të Avokaturës Shtetërore.
4. Të punësuarit në Avokaturën Shtetërore janë zyrtarë publikë dhe për çështjet e personelit zbatohen përshtatshmërisht dispozitat e ligjit përkatës për zyrtarët publikë.

Neni 24 Aftësimi profesional

1. Avokati i Përgjithshëm Shtetëror, Zëvendës Avokati i Përgjithshëm Shtetëror, avokatët shtetëror si dhe nëpunësit civil në Avokaturën Shtetërore, kanë të drejtë dhe detyrim në arsim dhe aftësim profesional të vazhdueshëm.
2. Për nevoja të arsimit dhe aftësimi profesional sigurohen mjetet e nevojshme të cilat janë të parapara në buxhetin e Ministrisë së Drejtësisë dhe të ndara për Avokaturën Shtetërore.

Neni 25 Vlerësimi i punës profesionale

1. Çdo gjashtë (6) muaj avokatët shtetëror i nënshtrohen procedurës së vlerësimit të punës profesionale, i cili kryhet nga Avokati i Përgjithshëm Shtetëror, i cili merr parasysh rezultatet e arritura gjatë procedurave gjyqësore dhe përfaqësimeve të kryera gjatë periudhës së vlerësimit. Vlerësimin e mbikëqyrë dhe aprovon Ministri i Drejtësisë.
2. Vlerësimi me të cilin konstatohet paaftësi profesionale përbën shkak për inicim të shkarkimit të një avokati shtetëror.

KAPITULLI V PËRFAQËSIMI I NIVELIT LOKAL

Neni 26 Avokati i komunës

1. Avokati i komunës përfaqëson dhe mbron komunën në të gjitha çështjet ku komuna paraqitet

si palë në procedurë.

2. Avokati i komunës emërohet me konkurs të hapur publik nga Kryetari i Komunës, sipas dispozitave të Ligjit për Zyratë Publike.

3. Avokati i komunës vepron i pavarur në kuptimin funksional dhe administrativ në përputhje me Ligjin për Vetëqeverisje Lokale dhe për punën e tyre i përgjigjen Kryetarit të Komunës.

4. Struktura organizative e nivelit lokal rregullohet me akt nënligjor, të cilin e miraton Kuvendi Komunal.

5. Avokati i komunës e njofton Avokatin e Përgjithshëm Shtetëror lidhur me ndërmarrjen e veprimeve procedurale për mbrojtjen e interesit të Komunës, aktiviteteve dhe punëve të kryera brenda fushë veprimtarisë së tyre.

6. Pavarësisht dispozitave të këtij ligji, në rastet kur kontesti në nivelin komunal është i shumës mbi dyqind mije (200,000) euro, atëherë avokati i komunës e njofton Avokaturën Shtetërore për këtë dhe kjo e fundit vendos, nëse rasti do të përfaqësohet nga avokati shtetëror apo avokati i komunës.

Neni 27 Zbatimi përshtatshmërisht

Të gjitha dispozitat që vlejné për avokatët shtetërorë, aty ku mund të zbatohet përshtatshmërisht, vlejné edhe për avokatët e komunës.

KAPITULLI VI DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 28 Aktet nënligjore

Brenda afatit prej gjashtë (6) muajve nga hyrja në fuqi të këtij Ligji, do të nxirren aktet nënligjore të parapara me këtë ligj.

Neni 29 Shfuqizimi

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, shfuqizohet Ligji Nr. 04/L-157 për Avokaturën Shtetërore.

Neni 30 Hyrja në Fuqi

Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

**Ligji Nr. 08/L-227
14 dhjetor 2023**

Shpallur me dekretin Nr. DL-209/2023, datë 28.12.2023 nga Presidentja e Republikës së Kosovës Vjosa Osmani-Sadriu